

PATENTNI SPIS ŠT. 9950

Kos Fran, Ljubljana, Jugoslavija.

Ključavnica.

Prijava z dne 8. maja 1932.

Velja od 1. septembra 1932.

Znane so ključavnice in aretirne priprave raznih sistemov, katere naj onemogočajo odpiranje vrat itd., nepoklicanim osebam. Ključavnice oziroma aretirne priprave te vrste so pa dokaj komplicirane in drage.

Predmet izuma se nanaša na posebno enostavno ključavnico, ki služi kot aretirna priprava za kljuke pri vratih ali pod. in ki vsled svoje smotrene konstrukcije omogoča ceneno izdelavo, pri čemer pa nudi absolutno varnost napram odpiranju po nepoklicanih osebah. V smislu izuma obstoja priprava iz posebno oblikovanega aretirnega komada, ki se more zasukati s pomočjo ključa, tako da po želji kljuko aretirna ali pa jo osvobodi. Pri tem sta ključ in njegovo varovalo izdelana na poseben način.

Predmet izuma bo v naslednjem podrobnejše obrazložen na podlagi risbe v kateri kaže:

- sl. 1 ključavnico v pogledu,
- sl. 2 isto v florisu,
- sl. 3 odprto ključavnico, pri čemer kljuka ni aretirana,
- sl. 4 isto, pri čemer je kljuka aretirana,
- sl. 5 presek skozi pripravo po črti A—B slike 3,
- sl. 6 pogled na varovalo za ključ,
- Sl. 7 presek skozi dele priprave po črti C—D slike 5 in
- sl. 8 ključ.

Priprava obstoja iz železnega ohišja 1 v katerem je na znani način gibljivo nameščeno premikalo 2, ki nosi zapah 3. Na pre-

mikalo 2 more delovati kavelj 4, ki sedi na štirirobnem svorniku 5 kljuke 6. Premikalo 2 je glasom izuma tako izrezano, da se v njegovi izrezi na željo more zavrteti za 180° aretirni komad 7. Slednji se zavrti v željeni položaj pomočjo posebnega ključa (sl. 8), ki nosi na spodnjem koncu dva ali več rogljev 8, kateri primejo v odgovarjajoče nameščene izvrtine 9 v bazi aretirnega komada 7. Varovalo (sl. 6) ključa obstoja iz močnega kovinskega cilindra 10, ki je otel. Vsak cylinder ima na onem koncu, ki je obrnjen k ohišju 1, po dva čepa 11, katera segata v odgovarjajoče izvrtine ohišja. Fiksiranje varovala je izvršeno na ta način, da se skozi luknje teh čepov zabijejo močne žice 12, katere končujejo zunaj pod zunanjo ploščo 13 ključavnice. Varovalo ima znotraj več prečnih plošč 14, katere korespondirajo z izrezami 15 ključa. Na zunanjem koncu je varovalo zaprto z masivno okroglo ploščo 16, katera je prosto vrtljiva in ima špranjo 17 za ključ.

Delovanje priprave glasom izuma je naslednje:

Ako se kljuka 6 vrat pritisne navzdol, se kavelj 4 na znani način zavrti na levo in vzame s seboj premikalo 2 in z njim zvezani zapah 3. Pri nearetirani pripravi (glasom sl. 3) se moreta premikalo in zapah pri zavrtanju kljuke 6 brez nadaljnjega premakniti v levo, ker ju pri tem ne ovira aretirni komad 7, ki se sedaj nahaja v levem položaju. Ako naj se kljuka aretirna, se s pomočjo ključa, katerega roglja 8 prime ta v izvrtini 9 aretirnega komada 7, zavrti

ta komad v smislu, nasprotnem kazalu na uri, v desni položaj glasom sl. 4. Sečaj aretirni komad ne dopušča, da bi se gibalo premikalo 2 pri pritisku na kljuko 6 v levo. Pri tem je zavrtanje aretirnega komada omejeno s tem, da se z enim robom vleže v zarezo 18 premikala 2 (sl. 3). Razvidno je da sedaj ni mogoče odpreti vrat, katera drži zapah 3 zaprta, ker se kljuka 6 ne vda pritisku. Spiralno pero 19 normalno skuša pritiskati premikalo 2 in zapah 3 v zaporni položaj. Da se aretirni komad 7 ne bi vsled lastne teže sam od sebe zasukal, je opremljen s čepom 20 (sl. 3, 4), katerega pritiska pod njim nameščeno spiralno pero ob eno steno ohišja 1. Na ta način povzročeno trenje zadošča, da obstane aretirni komad 7 v vsakem položaju, ki se mu deli in torej sam od sebe ne more izpremeniti svoje lege.

Predmet izuma omogoča demontažo ključavnice po nepoklicanih osebah. Kadar je namreč kljuka aretirana na opisani način, je plošča 13 za vsakogar nedostopna. Šele po odstranitvi te plošče bi se mogle izvleči žice 12 in sneti varovalo, nakar bi bil šele dostopen aretirni komad 7.

Konstrukcija varovala je enostavna in omogoča z lahkoto poljubno število variant. Brez nadaljnjega je razvidno, da odpiranje te ključavnice z vitrihom ali pod. ni mogoče. Aretirni komad se more zavrteti samo s ključem, katerega izreze 15 se toč-

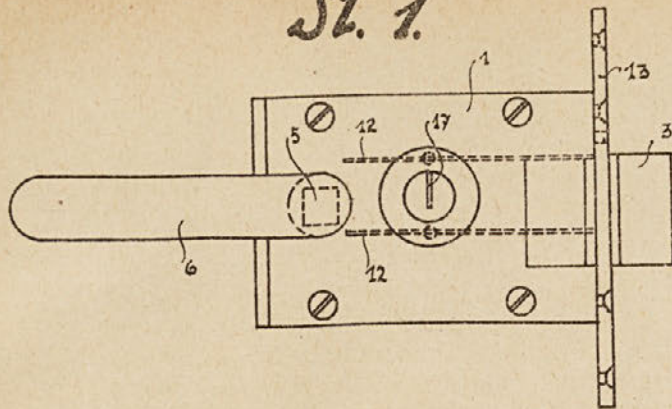
no ujemajo s prečnimi ploščami 14, pri čemer pa se morata tuda še njegova roglja 8 ujemati z izvrtinama 9 aretirnega komada. Zlasti ta slednja okolnost znatno olajšuje variranje ključev.

Patentni zahtevi:

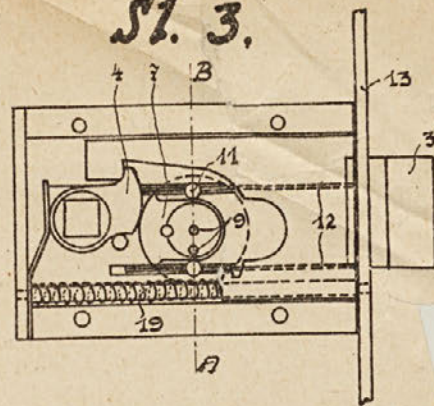
1. Ključavnica v obliki aretirne priprave za kljuko pri vratih ali pod., označena z varovalom ključa, ki obstoja iz otlega kovinskega cilindra (10), ki ima na onem koncu, ki je obrnjen h ključavnici, dva čepa (11), katera segata v odgovarjajoče izvrtine v ohišju (1) ključavnice in sta prevrtana, tako da se skozi te prevrte zabijejo močne žice (12), ki končujejo zunaj pod zunanjo ploščo (13) ključavnice, in da je cilindar (10) na zunanjem koncu zaprt z masivno okroglo ploščo (16), ki je prosto vrtljiva in ima špranjo (17) za ključ, ter da je v notranjosti cilindra (10) predvideno več prečnih plošč (14), tako da se more ključavnica odpreti edinole s ključem, katerega izreze (15) se točno ujemajo z navedenimi prečnimi ploščami (14).

2. Priprava po zahtevu 1, označena s tem, da je v izrezi premikala (2) zapaha (3) nameščen vrtljiv aretirni komad (7), ki se more zavrteti v aretirni položaj ali iz njega s pomočjo posebnega ključa, katerega roglja ali roglji (8) se morajo ujemati z izvrtinami (9), predvidenimi v bazi aretirnega komada (7).

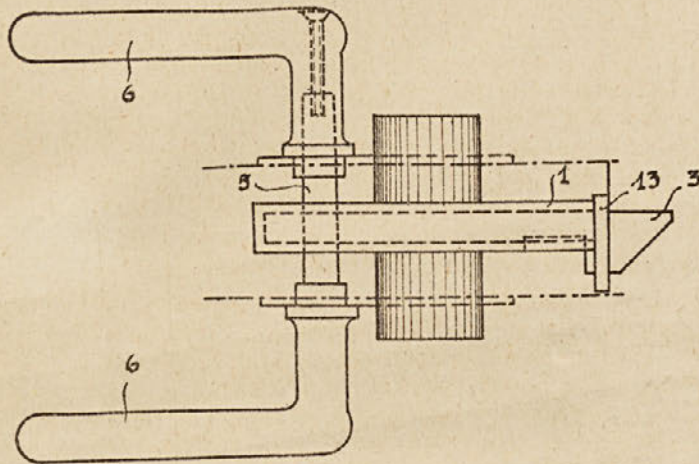
S1. 1.

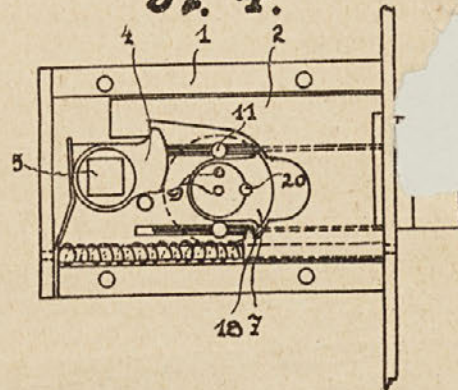
S1. 3.

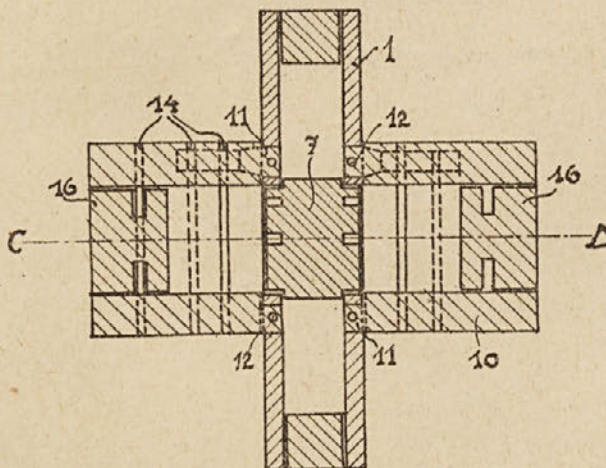
S1. 2.

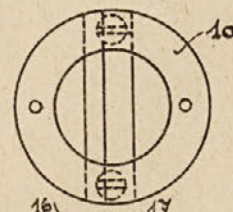
S1. 4.

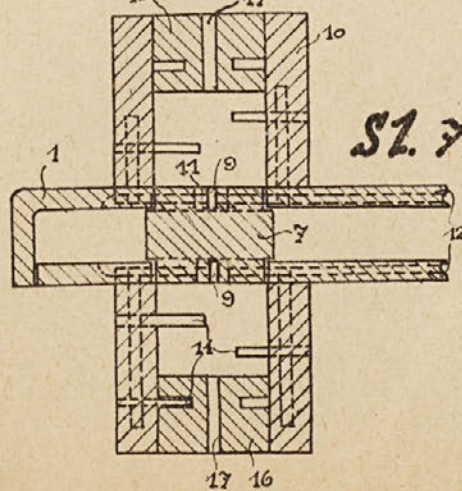
S1. 5.

S1. 6.

S1. 7.

S1. 8.

